

Skjerneset Fisk AS

6530 AVERØY

Vedtak om tillatelse til landbasert akvakulturvirksomhet ved lokaliteten Mork - Averøy kommune

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har besluttet å gi Skjerneset Fisk AS tillatelse etter forurensningsloven til hold av 15 000 stk. rognkjeks og 5 000 liter rogn på ny lokalitet på Mork i Averøy kommune på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Virksomheten er plassert under gebyrsats 4, og skal betale et gebyr på kr 21 500 for saksbehandlingen. Virksomheten er plassert i risikoklasse 4.

Tillatelsen trer ikke i kraft før det er gitt tillatelse etter akvakulturloven.

Vedtak om tillatelse

Vi viser til oversendelse fra Møre og Romsdal fylkeskommune av 2. mai 2016 med søknad av 22.04.2016. Skjerneset Fisk AS søker om tillatelse til hold av inntil 15 000 stk. rognkjeks per år og produksjon av 5 000 liter rogn. Fisken skal ikke fores på lokaliteten da oppholdstiden vil være noen dager i forbindelse med rognproduksjonen.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal gir med dette tillatelse til hold av rognkjeks og produksjon av rogn på visse vilkår. Tillatelsen med de vilkår som hører med, følger vedlagt dette brevet. Tillatelsen er gitt med hjemmel i Lov 1981-03-13 Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11 jf. § 16. Merk også at vedleggene i tillatelsen er en del av de juridiske kravene til bedriften.

Fylkesmannen har ved avgjørelsen om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har Fylkesmannen videre lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

Bakgrunn for saken

Skjerneset Fisk AS søker om etablering av anlegg for stamfisk og produksjon av rognkjeksrogn på Mork. Det har tidligere vært drevet produksjon av settefisk av laks på

samme lokalitet. Det søkes nå om produksjon av inntil 15 000 stamfisk og 5 000 liter rogn. Ønsket oppstart er september 2016. Søker opplyser at fangst av stamfisk skal skje på yttersida av Averøy. Anlegget planlegger å hente sjøvann fra Kvernesfjorden på 50 m dyp, som skal filtreres og UV-behandles før det inngår i produksjonen. Det planlegges videre å slippe avløpet urensset ut i sjø på ca. 12 m dyp. Skjerneset Fisk AS ønsker å levere rogn fra rognkjeks til oppdrettere av rognkjeksyngel. Rognkjeksene skal settes tilbake til sjø når gyting er over. Selskapet ønsker å tilby stabil tilgang av kvalitetsrogn fra rognkjeks til yngeloppdrettere i havbruksnæringen.

Det er ikke gjennomført miljøundersøkelser av såkalt MOM-B og/eller MOM-C karakter på lokaliteten. Vedlagt søknaden lå strømmålinger av 20.04.2016.

Høring, kommunens behandling og uttaler fra andre myndigheter

Averøy kommune skriver i brev av 20.06.2016 at eiendommen i sin tid ble godkjent brukt til klekkeri. Eiendommen er ikke regulert og den har heller ikke i kommuneplanen status som industri/næringsområde. Bygningen er i matrikkelen registrert med bygningstype «Annen driftsbygning» og bruk av grunn for eiendommen «Bergverk/industri». Ut fra opplysningene kan kommunen ikke se at tiltaket medfører noen bruksendring. Formannskapet fattet følgende vedtak 20.06.2016: «Averøy kommune tilrår at det kan etableres anlegg for landbasert hold og stryking av stamfisk av rognkjeks i lokala til tidligere Mork Settefisk på Mork, som omsøkt.»

Fiskeridirektoratet skriver i sin uttalelse 30.06.2016 at de ut fra sin kjennskap til fiskeriinteresser og miljøtilstanden i området ved lokaliteten Mork ikke har innvendinger mot at det blir gitt tillatelse som omsøkt.

Mattilsynet fattet 15.07.2016 vedtak om tillatelse til etablering av anlegget som omsøkt.

Kristiansund og Nordmøre Havn IKS skriver i epost til kommunen at de ikke kan se at anlegget vil vanskeliggjøre eller komme i konflikt med maritime/nautiske interesser, og har derfor ingen merknader til tiltaket.

Kystverket ga Skjerneset Fisk AS tillatelse av 26.05.2016 til akvakulturanlegg på lokaliteten Mork som omsøkt i samsvar med vedlagte stempla kart og under visse vilkår.

Fylkesmannen finner i denne saken det ikke nødvendig å skrive egen uttalelse om allmenne interesser, da bygningen er godkjent for formålet og det tidligere har vært drevet godkjent tilsvarende aktivitet på området. Fremtidig drift endrer ikke forutsetningene for eventuell påvirkning på allmenne interesser.

Begrunnelse for vedtak om tillatelse

Utslippene fra et oppdrettsanlegg består av store partikler (spillfôr og fekalier), svevepartikler og oppløste stoff. De største partiklene vil sedimentere i umiddelbar nærhet av utslippspunktet og påvirke bunnforholdene her. Mindre partikler og oppløste næringsstoffer vil kunne gi virkninger lengre ut i resipienten. Utslippets størrelse og karakter sammen med resipientens evne til å spre og omsette materialet avgjør i hvilken grad det oppstår skadelige effekter.

Til forskjell fra åpne merdanlegg er utslippet fra landbaserte anlegg konsentrert i et utslippspunkt, oftest nærmere land enn åpne merder. Dette øker risikoen for lokal påvirkning. Samtidig er biomassen i landbaserte anlegg i de fleste tilfeller mindre enn i åpne merdanlegg og mulighetene til å redusere utslippet ved bruk av renseteknologi er tilstede.

Forhold i vannkilden

De fysiske forholdene, som vannføring og oppvekst- og vandringsmuligheter for fisk, vurderes etter annet regelverk og er ikke behandlet i dette brev. Uttaket av ferskvann vil imidlertid påvirke resipientforholdene i ferskvannskilden og dette skal vurderes etter forurensningsregelverket. Det skal her benyttes sjøvann til produksjonen, tiltaket vil dermed ikke påvirke ferskvannsforholdene i vassdraget.

Utslipp og resipientforhold

Det er søkt om en konsesjon på hold av totalt gjennom året 15 000 stk. stamfisk, men det er maksimalt 25 % av fanget fisk per måned som er i anlegget samtidig, og det kun over noen få dager. Fisken skal etter stryking raskt settes tilbake i sjø. Det søkes om produksjon av 5 000 l rogn. Det skal ikke fores på lokaliteten. Utslippene vil derfor være av begrenset karakter og stort sett bestå av fekalier. Utslippet føres til ca. 13 m dyp, 70 m fra land. Risikoen for negativ påvirkning av resipienten er etter Fylkesmannens vurdering lav. Det settes derfor ikke krav til rensing eller miljøundersøkelser på nåværende tidspunkt. Dersom aktiviteten blir endret eller det skulle tilkomme nye opplysninger som endrer vurderingene, vil vilkår om rensing og/eller miljøundersøkelser kunne bli vedtatt.

Denne tillatelsen gjelder for tiltak som beskrevet i søknad.

Miljøtilstand

Det er ikke utført miljøundersøkelser ved lokaliteten Mork før oppstart. Da utslippet er vurdert å være svært sparsomt finner Fylkesmannen det ikke rimelig å pålegge tiltakshaver en slik undersøkelse.

Strøm

Det er gjennomført strømmålinger i perioden 5.3.2016-28.3.2016 av Havbruktjenesten. Målingene er utført på bunn, ved 46 m dybde. Maksimal strømhastighet i måleperioden var 14,4 cm/s mot VSV. Gjennomsnitt strømhastighet var 2,1 cm/s. Vannutskiftning er av Havbruktjenesten vurdert å være bra.

Vannforvaltning

Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) stiller krav om at tilstanden i vann skal beskyttes mot forringelse, og at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemiske tilstand. Ny eller utvidet aktivitet kan tillates dersom det medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand. Tilstanden i vannforekomsten Kjøl fjorden er i dag beskrevet som god. Klassifiseringen er basert på faglige vurderinger og det foreligger ikke måledata fra vannforekomsten. Det er vanskelig å forutsi hvordan utvidet aktivitet ved lokaliteten vil påvirke vannforekomsten. Ut fra tilgjengelig kunnskap ansees risikoen for at tilstanden reduseres til dårligere enn god som

liten. Det stilles krav til tilstanden i vannforekomsten ikke skal forringes til dårligere enn god økologisk tilstand.

Naturmangfold

Kunnskapsgrunnlaget for effekter fra oppdrettsvirksomhet er ikke fullstendig, og forskning har så langt ikke gitt fullstendig svar på hvilke effekter utslipp av næringssalt og fremmedstoff kan ha på naturmangfoldet. Det er ikke registrert hverken utvalgte naturtyper, verneområder, korallrev i en nærhet til lokaliteten som kan tenkes å bli påvirket av omsøkt tiltak. Kunnskapsgrunnlaget i denne saken vurderes som tilstrekkelig, jf. Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 8.

Etter naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet, skal det ved mangel på kunnskap tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Påvirkningen må vurderes ut fra en økosystemtilnærming og samlet belastning på økosystemet, jf. naturmangfoldlovens § 10. Fylkesmannen mener ut fra sin kunnskap om forholdene at risikoene for skade på naturmangfoldet er lav i den aktuelle saken.

Etter naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 skal det benyttes miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder og kostnader ved å begrense skade på naturmangfoldet skal dekkes av tiltakshaver.

Konklusjon

Fylkesmannen finner det rimelig å kunne gi tillatelse etter Forurensningsloven som omsøkt. Det settes ikke krav til rensing eller overvåking av resipient så lenge det driftes uten fôring på lokaliteten. Dersom utslippet blir endret vil det være nødvendig å gjennomføre nye vurderinger av utslippets påvirkning på resipient, og eventuelle avbøtende tiltak.

Generelle forutsetninger for tillatelsen og informasjon om regelverk og gebyr

Internkontroll

Det er en forutsetning at bedriften har en internkontroll som tar hensyn til bedriftens plikter til å hindre forurensning av ytre miljø, og som sikrer at bedriften oppfyller de kravene som går fram av lover, forskrifter og utslippstillatelse.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven, samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi til nettstedet www.regelhjelp.no.

Endringer eller tilbakekalling av tillatelsen

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndighetene, eller den som disse bemyndiger, få inspisere anlegget til enhver tid, jf. forurensningsloven kapittel 7.

Tvangsmulkt og straff

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Ved avvik fra tillatelsen eller forurensningsloven kan Fylkesmannen gi pålegg om igangsetting av tiltak for å rette opp avvik, jf. forurensningsloven § 7, siste ledd. Dersom pålegget ikke blir fulgt opp, kan Fylkesmannen fatte vedtak om tvangsmulkt til staten, jf. § 73, eller sørge for igangsetting av tiltak, jf. § 74.

Erstatningsansvar

At forurensningen er tillat, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Plassering i risikoklasse

Virksomhet med tillatelse etter forurensningsloven skal plasseres i risikoklasse, jf. forurensningsforskriften §§ 39-3 og 39-6. Ved plassering i risikoklasse blir det tatt hensyn til utslippets art og størrelse samt til resipientforhold ved virksomheten. Risikoklassen legger føringer for regelmessig kontakt mellom virksomheten og Fylkesmannen og for gebyrstørrelse ved framtidig tilsyn.

Skjerneset Fisk AS sin virksomhet ved ny lokalitet på Mork plasseres i risikoklasse 4, laveste klasse.

Vedtak om gebyr for saksbehandlinga.

Vi viser til forurensningsforskriften kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser mv. Forskriften er å finne på www.lovdatabase.no.

På bakgrunn av de opplysningene som virksomheten har gitt i søknaden, er saksbehandlingen plassert under gebyrsats gebyrsats 4, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Det betyr at Skjerneset Fisk AS skal betale et gebyr på kr 21.500 for saksbehandlingen. Faktura med innbetalingsblankett vil bli sendt ut fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klagerett

Vedtaket, herunder fastsettelse av risikoklasse og gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet etter reglene i kapittel VI i forvaltningsloven av partene i saken eller andre med rettslig klageinteresse. Klage skal sendes til Fylkesmannen i Møre og Romsdal innen

3 uker fra vedtaket har trådd i kraft, dvs. fra det tidspunktet anlegget har fått konsesjon etter akvakulturloven. Klagen skal vise til det vedtaket som klagen gjelder og den eller de endringer som klageren ønsker. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger som kan ha innvirkning på saken bør nevnes.

Dersom vedtaket blir påklagd, kan Fylkesmannen i Møre og Romsdal eller Miljødirektoratet etter forespørsel vedta at vedtaket ikke skal tre i kraft før klagen er endelig avgjort, jf. § 42 i forvaltningsloven.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter etter forvaltningslova §§ 18 og 19. Fylkesmannen i Møre og Romsdal vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger om saksbehandlingen.

Med hilsen

Anne Melbø (e.f.)
fagansvarlig

Karoline Valle

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Vedlegg:
Tillatelsen med visse vilkår

Kopi:

Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset	6404	Molde
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Averøy kommune	Postboks 152, Bruhagen	6538	AVERØY

FYLKESMANNEN
I MØRE OG ROMSDAL

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Skjerneset Fisk AS på lokalitet Mork i Averøy kommune.

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 22.04.2016 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden.

Tillatelsen gjelder fra det tidspunkt virksomheten har fått endelig tillatelse etter akvakulturloven. Tillatelsen gjelder på de vilkår som er gitt i dette dokumentet med vedlegg.

Dersom bedriften ønsker å gjøre endringer i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen, og som kan ha miljømessig betydning, må dette avklares skriftlig med Fylkesmannen i Møre og Romsdal på forhånd.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Skjerneset Fisk AS	
Akvakulturlokalitet	Mork	
Postadresse	6530 Averøy	
Kommune og fylke	Averøy kommune i Møre og Romsdal	
Org. nummer (bedrift)	916 288 182	
NACE-kode / NOSE-kode	03.212/ 110.18.00	
Kartreferanse anlegg EUREF89 UTM-sone 32	Øst: 427 415,692	Nord: 6 981 070,528
Kartreferanse utslippspunkt EUREF89 UTM-sone 32	Øst:	Nord:

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ¹
2016.0560.T	1554.0076.01	4

Tillatelse gitt: 27.07.2016	Endringsnummer:	Sist endret:
Anne Melbø (e.f.) fagansvarlig		Karoline Valle overingeniør
<i>Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur</i>		

¹ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

1. Ramme for tillatelsen

Fylkesmannen i Møre og Romsdal gir med dette tillatelse til hold av rognkjeks og produksjon av rogn på visse vilkår.

Tillatelsen gjelder forurensning fra akvakultur av settefisk. Tillatelsen gjelder for hold av inntil 15 000 stk. rognkjeks og produksjon av 5 000 liter rogn. Det skal ikke fores på lokaliteten. Fisken skal fanges på yttersida av Averøya, og oppholdes på lokaliteten noen dager mens fisken strykes, for så å settes ut igjen. Det skal være svært beskjedne mengder forurensningskomponenter som tilføres resipienten.

Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i søknaden medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.3. Tiltak ved økt forurensningsfare eller unormale driftsforhold

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, også om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 9.4.

2.4. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Internkontrollen må inneholde rutiner for registrering og dokumentasjon av produksjon, forbruk av råstoff, avfall etc. Eventuelle avvik fra gjeldende krav, samt klager på utslipp, lukt eller støy, skal registreres. Tiltak for å rette opp avvik skal også registreres.

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

2.5. Førre-var-prinsippet, beste tilgjengelige teknikker og utskifting av utstyr

Anlegget skal etterleve forurensningslovens førre-var-prinsipp for å redusere miljøpåvirkningen av driften og forbruket av ressurser. Dette gjelder for alle interne produksjonsprosesser, samt rensing av avløp. Bedriften plikter som en del av sin internkontroll å holde seg oppdatert på de beste tilgjengelige teknikker for bransjen (BAT)³. Anlegget skal bruke beste tilgjengelige teknikker så langt som råd, når dette ikke medfører urimelige kostnader. Dersom bedriften planlegger utskifting av utstyr som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensning på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, er det meldeplikt til Fylkesmannen⁴.

2.6. Nærmiljø

Den ansvarlige skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av driften blir redusert til et minimum.

Alt av innsatsstoff, produksjonsenheter, avfall med mer som kan utgjøre en forurensningsfare eller på annen måte kan være en fare eller ulempe for miljøet skal være sikret mot tilgjengelighet fra uvedkommende. Alle lagertanker for flytende innsatsstoff, innsatskemikalier eller avfall som kan utgjøre en forurensningsfare eller på annen måte være en fare eller ulempe for miljøet skal sikres mot overfylling og lekkasje.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsmengder

Det er ikke satt utslippsgrenser for komponenter i avløpsvannet. Utslippene anlegget er indirekte avgrenset gjennom produksjonsrammen i pkt. 1. Dersom produksjonen endres ut fra om søkt drift vil Fylkesmannen kunne vurdere å sette krav til utslippsmengder, rensing og/eller miljøundersøkelser.

Utslippene til vann skal reduseres i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig. Konstruksjon og drift av anlegget må være slik at avfallsmengden inn til renseanlegget reduseres i størst mulig grad. Renseanleggets effekt skal måles i forhold til oppnådd reduksjon av organisk stoff og partikler, se pkt. 3.2.3 Renseanlegg og pkt. 10. Utslippskontroll. Det skal utføres jevnlig målinger av utslipp til vann. Prøvetaking og analyser skal gjennomføres i samsvar med krav i pkt. 10.1.

3.2. Utslipsreduserende tiltak, renseanlegg m.m.

3.2.1. Vannforbruk

Forbruket av vann skal i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig tilpasses anlegget sitt faktiske behov i produksjonen og en størst mulig renseeffektivitet i renseanlegget. Overforbruk av vann skal ikke forekomme.

3.2.2. Fôring

Ved fôring av fisken skal tap og spill av fôr reduseres mest mulig. Til grunn for vilkår i tillatelsen ligger opplysninger om at det ikke skal fores på lokaliteten.

3.2.3. Renseanlegg

Ut fra foreliggende opplysninger om at det ikke skal fores på lokaliteten og fisken vil oppholde seg noen dager på anlegget, ser vi det foreløpig som ikke nødvendig å rense avløpsvannet. Dersom det tilkommer nye opplysninger om driften som vil endre utslippets karakter utover det opplyste i søknaden skal Fylkesmannen orienteres. Det kan være nødvendig å sette rammer for utslippet i form av krav til utslippsmengder, rensing og/eller miljøundersøkelser.

³ Begrepet BAT er i utgangspunktet knyttet til bedrifter som er omfattet av EUs IPPC-direktiv, som akvakultur foreløpig ikke er omfattet av. Forurensningsloven § 2, 1. ledd pkt. 3 viser til lignende generell retningslinje på forurensningsområdet: "For å unngå og begrense forurensning og avfallsproblemer skal det tas utgangspunkt i den teknologi som ut fra en samlet vurdering av nåværende og framtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold, gir de beste resultater." Forslag til BAT-dokumentasjon for akvakultur foreligger per i dag for eksempel fra Nordisk Ministerråd, jf. rapporten TemaNord 2005:528, *Beste tilgjengelige teknikker for fiskeoppdrett i Norden* (2005).

⁴ Jf. forurensningsloven § 19.

3.2.4. Oljeholdig avløpsvann

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende renseenhet slik at utslipp ikke overstiger grensen på 50 mg/l, fastsatt i forurensningsforskriften⁵.

3.3. Utslippssted for prosessavløp

Avløpsvannet skal føres ut i resipienten på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig. Ved plassering må det tas hensyn til strøm- og bunnforhold for å sikre minst mulig negative effekter på resipienten. Ved forringelse av tilstanden i resipienten utover det som aksepteres i denne tillatelsens, skal virksomheten vurdere om utslippspunktet må flyttes. Det vesentligste av avløpsvannet skal ikke nå overflaten om sommeren og forurenset vann skal ikke bli ført inn til strandsonen.

Fylkesmannen skal ha melding om utslippspunktets posisjon, dersom dette ikke er oversendt i forbindelse med søknaden.

3.4. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.5. Medisiner/kjemikalier

Bruk og utslipp av medisiner, insekticid, desinfeksjonsmidler med mer skal skje i samsvar med gjeldende regelverk og retningslinjer fra aktuelle myndigheter. Lager skal være utilgjengelig for uvedkommende og skal være sikret mot søl, lekkasje og uhell, f.eks. med oppsamlingsordning som rommer tankens volum. Ved føring med medisinfor skal mest mulig av forspill og ekskrement samles opp ved hjelp av sil, filter o.l. Oppsamla forspill/ekskrement skal håndteres i samsvar med pkt. 8.

3.6. Sanitæravløpsvann

Utslipp av sanitæravløpsvann fra personalrom med mer må godkjennes av kommunen i samsvar med gjeldende regler for utslipp.

4. Utslipp til luft

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Førlagring og førtillaging, spyling, rengjøring og tørking av nøter, håndtering av avfall samt andre aktiviteter ved anlegget skal skje på en slik måte at de ikke fører til urimelige luktulempere for naboer eller andre utenfor bedriften sitt område.

5. Støy

Anlegget skal utformes og drives slik at det ikke oppstår urimelige støyplager for omgivelsene. Aktiviteter som medfører fare for spesiell støy bør i størst mulig grad gjennomføres innenfor normal arbeidstid, dvs. mandag til fredag kl. 7-16.

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende bosteder, fritidsbosteder, utdanningsinstitusjoner, sjukehus, pleieinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller utregnet som fritt feltsverdi ved fasade som er mest rammet av støy:

Mandag-fredag	Kveld mandag-fredag	Lørdag	Søn-/helligdager	Natt (kl. 23-07)	Natt (kl. 23-07)
55 L _{den}	50 L _{evening}	50 L _{den}	45 L _{den}	45 L _{night}	60 L _{AFmax}

For definisjoner, se vedlegg 2.

Dersom støyen inneholder tydelige enkelttoner og/eller impulslyd, skal grenseverdiene reduseres med 5 dB.

⁵ Jf. forurensningsforskriften kapittel 15 om krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann

Støygrensene gjelder all støy fra virksomhetens ordinære drift, inkludert intern transport på virksomhetens område og lossing/lasting av råvarer og produkt. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av tilsatte ved virksomheten er likevel ikke omfattet av grensene.

Selv om virksomheten holder seg innenfor grensene, har er det en plikt til å redusere støy mest mulig.

6. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Utfylling, graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven.

7. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, herunder hjelpekjemikalier som vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Bare laboratorier som er godkjent i henhold til Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert i henhold til NS-EN/IEC 17025:1999, kan benyttes til uttesting.

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier og råstoffer. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og råstoffer som benyttes, og av om alternativer finnes. Så vel skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁶

8. Avfall og slam

8.1. Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁷.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Mellomlagring av avfall skal skje på særskilt avsatt område. Avfall skal lagres slik at det ikke kommer på avveie som følge av vind, bølger eller annet.

Lagring av farlig avfall skal skje under tak og lageret skal være sikret mot tilgjengelighet for uvedkommende. Lagertanker for flytende avfall skal sikres mot søl og lekkasjer, f.eks. med oppsamlingsordning som rommer tankens volum. Annen lagring av farlig avfall skal skje på ugjennomtrengelig fast dekke. Alle avfallstyper skal

⁶ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁷ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930.

være varig merket med innhold og evt. faremerke. Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall og skal ikke lagres lenger enn 12 mnd. og virksomheten må kunne dokumentere at farlig avfall er levert til godkjent mottak.

8.2. Produksjonsavfall og slam

Død fisk, fôrrester, slam, fett o.l. skal håndteres slik at det ikke oppstår forurensningsmessige ulemper. Oppdrettsanlegget skal ha beredskap for å håndtere massiv død av fisk.

Brenning, nedgraving, dumping i sjø, på fyllplass eller annet sted av slam, død fisk, fiskerester eller annet produksjonsavfall er ikke tillatt.

Avfallet skal behandles slik at det i størst mulig grad utnyttes. Oppsamla død fisk skal konserveres straks ved ensilering, frysing e.l. og føres til eget lager. Ved ensilering skal fisken kvernes. Alt avfall skal leveres behandlingsanlegg som er godkjent av myndighetene.

Alt slam fra renseanlegg m.m. skal i størst mulig grad utnyttes som en ressurs. Virksomheten må ha en slamhåndteringsplan i tråd med gjeldende regelverk. Levering må skje til godkjent mottak/bruk. Lagring og transport må skje på en slik måte at det oppstår minst mulig ulemper knyttet til lukt m.m.

8.3. Medisin- og kjemikalierester.

Ubenyttede rester av medisinfôr, antibiotika, insekticid samt andre miljøfarlige stoff inkludert emballasje skal samles og lagres forsvarlig før avhenting ved produsent eller annen godkjent instans. Det samme gjelder for oppsamlede fôrrester og ekskrement som inneholder antibiotika.

8.4. Håndtering av annet avfall

Emballasje o.l. samt alt anna avfall som ikke er omfattet av pkt. 8.1 til 8.3 skal mellomlagres på forsvarlig måte og leveres til godkjent avfallsanlegg for slike avfallstyper. Bedriften må kunne dokumentere levert avfallsmengde fordelt på ulike typer.

9. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

9.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av forurensning fra virksomheten og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

9.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

Bedriften plikter jevnlig føre tilsyn og kontroll med renseanlegg, fôringsutstyr med mer, slik at det kan drives mest mulig effektivt. Bedriften må blant annet drive forebyggende vedlikehold og ha et rimelig reservedelslager av de mest utsatte komponentene, jf. krav i internkontrollforskriften.

9.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

9.4. Varsling av akutt forurensning

Brannvesenet (tlf. 110) skal varsles om akutt forurensning eller fare for akutt forurensning fra landbasert virksomhet.

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁸. Bedriften skal også så snart som mulig, og senest følgende arbeidsdag, underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

Unormale driftsforhold ellers, som ikke blir omfattet av definisjonen av akutt forurensning, skal varsles til Fylkesmannen så snart som mulig, og senest nærmeste følgende arbeidsdag.

Fylkesmannen skal holdes skriftlig orientert om årsaken til hendelsen og tiltak som er satt i verk eller som er planlagt for å motvirke og avgrense virkninger og hindre gjentakelser.

10. Utslippskontroll

10.1. Måling og beregning av utslipp

Bedriften skal gjennomføre målinger og/eller beregninger av utslipp til vann, og disse skal utføres slik at de blir representative for virksomheten sine faktiske utslipp. Bedriften skal på forespørsel til enhver tid kunne dokumentere at rensekravene i vilkår 3.2.3 blir etterlevd.

Målinger og/eller beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom disse ikke finnes, kan annen utenlandsk/internasjonalt standard benyttes. Fylkesmannen kan akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende at den er minst like formålstjenlig. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingspunkter etableres på steder som gjør det mulig å ta prøver av utslippene i henhold til aktuelle standarder.

Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier/konsulenter for prøvetaking og analyse, skal akkrediterte laboratorier/tjenester benyttes der dette er mulig.

10.2. Journalføring

Bedriften skal regelmessig registrere og journalføre følgende data:

- Fiskemengde
 - Total biomasse
 - Antall individer
 - Biomasse og antall produsert fisk siste år
- Fôrtype og fôrforbruk
- Mengde rømt fisk
- Mengde død fisk
- Avfallsmengder og disponeringsmåter
- Bruk av
 - Antibiotika, type og mengde
 - Insekticid, type og mengde
 - Andre kjemikalier, type og mengde
- Resultat av utslippskontrollen i renseanlegget
- Mengde oppsamlet slam fra renseanlegget per år
 - Med antibiotika
 - Uten antibiotika

⁸ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

- Mengden tørrstoff
- Leveringssted og disponeringsmåte
- Resultat av miljøundersøkelser i resipienten

Journalen skal oppbevares ved anlegget i minst 5 år og være tilgjengelig ved kontroll.

11. Krav til miljøtilstand og overvåking av resipient. Rapportering til Fylkesmannen.

11.1. Krav til miljøtilstand i resipienten

Bunnpåvirkning fra oppdrett er størst ved utslippspunktet og avhengig av strømforholdene avtar påvirkningen raskt med økende avstand til utslippet. Utslipp fra akvakultur skal ikke føre til at organisk avfall akkumulerer over tid eller at gravende bunndyr ikke kan leve i nærsone til utslippspunktet. I influensområdet utenfor nærsone skal tilstanden for dypvannet, bunnfauna og sediment være god, tilstandsklasse II eller bedre etter vannforskriften.⁹

Utslipp fra akvakultur skal ikke gi dårligere tilstandsklasse i øvre vannlag om sommeren enn naturtilstanden. Strandsone i nærheten av en lokalitet skal ikke være synlig påvirket av utslipp eller annen forurensning fra akvakultur.

11.2. Krav til overvåking av resipienten

Virksomheten skal overvåke sin påvirkning av resipienten etter en risikobasert overvåkningsplan.

Ut fra foreliggende opplysninger om at det ikke skal fores på lokaliteten og fisken vil oppholde seg noen dager på anlegget, er det foreløpig som ikke nødvendig å fastsette krav til overvåking av resipienten. Dersom det tilkommer nye opplysninger om driften som vil endre utslippets karakter utover det opplyste i søknaden skal Fylkesmannen orienteres. Det kan være nødvendig å sette rammer for utslippet i form av krav til utslippsmengder, rensing og /eller miljøundersøkelser.

Eventuell prøvetaking og analyse skal utføres etter etablerte standarder. Miljøundersøkelser skal utføres av kompetent organ med akkreditering for de aktuelle metodene. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingspunkter etableres på steder som best mulig kartlegger virksomhetens påvirkning. Overvåking skal i størst mulig grad være i henhold til vannforskriften og veileder for klassifisering av miljøtilstanden i vann¹⁰.

Virksomheten plikter å gjennomføre mer omfattende granskinger eller overvåking dersom Fylkesmannen finner dette er nødvendig for å kartlegge anlegget sin forurensningseffekt på resipienten, jf. forurensningsloven § 51. Virksomheten kan også bli pålagt å betale en forholdsmessig del av kostnadene ved en felles resipientundersøkelse sammen med andre virksomheter med utslipp i området.

11.3. Rapportering

Eventuelle rapporter skal inneholde en faglig vurdering i forhold til miljøpåvirkning. Undersøkelser skal sendes til myndighetene via Altinn, der dette er mulig. Kopi av alle miljøundersøkelser som ikke sendes via Altinn, skal sendes til Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Alle resultater skal registreres på <http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>. Nærmere informasjon om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

12. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

⁹ Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) av 15.12.2006, nr. 1446

¹⁰ Klassifisering av miljøtilstanden i vann. Veileder 01:2009 eller nyere veileder.

13. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

14. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at driftsområdet blir ordnet tilfredsstillende med tanke på miljøet.

15. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklloreten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	(PFOA)
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT

	Vanlige forkortelser
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5

VEDLEGG 2

Avløp

SS	Suspendert stoff, partikler i avløpsvannet.
TOC	Totalt organisk karbon, brukt som mål på mengde organisk stoff i avløpsvann.
KOF	Kjemisk oksygenforbruk, brukt som mål på mengde organisk stoff i avløpsvann.
BOF₇	Biologisk oksygenforbruk over 7 døgn, brukt som mål på mengde organisk stoff i avløpsvann.

Støy

L_{den}	A-veiet lydnivå for dag-kveld-natt (day-evening-night), sammensatt av langstids A-veide gjennomsnittlige lydnivå for hhv. dag/kveld/natt med tillegg på 0/5/10 dB.
L_{evening}	A-veiet ekvivalentnivå for 4 timers kveldsperiode fra kl. 19-23.
L_{night}	A-veiet ekvivalentnivå for 8 timers nattperiode fra kl. 23-07.
L_{AFMAX}	Gjennomsnitt av de 5-10 høyeste forekommende støynivåene LAF (A-veid støynivå med Fast respons) fra en industribedrift i nattperioden 23-07.
Impulslyd	Med impulslyd menes kortvarige, støtvide lydtrykk med varighet på under 1 sekund og der impulslyden er av typen « highly impulsive sound » som definert i T-1442 kapittel 6. Dersom impulslyd forekommer mer enn 10 hendelser per time er grenseverdier 5 dBA lavere enn de grenseverdier som er angitt i tabellen.

